

2760

13 JULI 1960 *1335 - 72/

MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN
DIRECTIE NEDERLANDS-NIEUW-GUINEA

Directie Afdeling	NNG I	Bewerker C.M. Dieudonné	Klass. nr.	Doss. nr. 2768
Corr. nr. 416079/2768	Rubricering		~~Zeer geheim~~ ~~Gheim~~	~~Vertrouwelijk~~ ~~Dienstgeheim~~
Ingekomen stuk dd. van	Voorafgaande		INZAGE Na expeditie kr 53 18/7/60 R. Verhooff	
Vervolg op Corr. nr.	Medezenden :		Getypt door Jm	Gecolld door S/mw
			Verzonden dd. maai 16-7-1960 door	
			Rappeleren op 11-8-'60	
	doordruk voor classie		Wijze van verzending a.a. (koerier, expresse, aangetekend, kosten verhalen, publiceren, zegelen, enz.) <u>Luchtpost Hollandia</u>	
			Te vernietigen na 14 jaar.	

's-Gravenhage, 13 JULI 1960

Onderwerp: Raad voor Volksontwik-
keling.

A a n:
Z.E. de Gouverneur van Nederlands-Nieuw-Guinea
te
H o l l a n d i a . -

L van U.E.

Mits deze moge ik de aandacht/verzoeken voor een artikel betreffende de Raad voor Volksontwikkeling verschenen in "De Tifa" van 9 juli jl. No.219, waarin ge-
wezen wordt op de onbevredigende positie van genoemde Raad als gevolg van het feit, dat van overheidszijde onvoldoende rekening wordt gehouden met de door de Raad verstrekte ad-
viesen en in het algemeen ook te weinig aandacht wordt ge-
schonken aan het bestaan van dit instituut.

Ik zal het op prijs stellen Uw commentaar op de geleverde critiek te vernemen.

De Staatssecretaris van Binnenlandse
Zaken,
~~voor deze~~

6 20 murek 7
banc tempis

Handwritten signatures and initials: S/mw, 14/7, 14/7, 14/7

023444*-163

GOUVERNEUR
VAN
NEDERLANDS NIEUW-GUINEA
JV.

Vissie H. Krasman

Hollandia, 5 september 1960.

No. : 2.20.0/584/G.2.
Bijlage(n) : 2
Onderwerp : Artikel in de "Tifa" van 9 juli 1960 over de Raad voor Volksontwikkeling.

MINISTERIE VAN
Binnenlandse Zaken
12 IX 1960
N° 25230 2768

*Geen afwijking
de bewaard is door de
Gouv. volkomen toegelicht.*

Lid van de Raad

Aan : Zijne Excellentie de Staats-
secretaris van Binnenlandse Zaken
Plein 1
te 's-GRAVENHAGE.

In antwoord op Uw schrijven van 14 juli 1960 No.416079/2768 betreffende een in de Tifa van 9 juli 1960 verschenen artikel over de Raad voor Volksontwikkeling heb ik de eer Uwer Excellentie het volgende mede te delen.

In het onderwerpelijke artikel wordt op verschillende punten betoogd dat de overheid tekort schiet in aandacht en waardering voor het instituut van de Raad voor Volksontwikkeling.

Aan de eerste in dit verband geuite klacht, welke het niet inschakelen van de Raad bij de raadpleging der bevolking omtrent het voornemen tot instelling van een Nieuw-Guinea Raad betreft moge ik bij mijn commentaar voorbijgaan aangezien dit punt reeds onderwerp heeft uitgemaakt van het tussen U en mij vooraf gaande aan deze consultatie gevoerd overleg.

Als tweede bezwaar, dat eveneens door het lid van de Raad de heer J.C.M. Bakker in een tot mij gericht schrijven als motief voor zijn verzoek om ontheffing van het lidmaatschap is aangevoerd, is het feit genoemd dat door het Gouvernement onvoldoende rekening zou zijn gehouden met de adviezen van de Raad.

Doordat hetzelfde bezwaar door de heer Bakker ook bij de Voorzitter van de Raad naar voren werd gebracht, is omtrent dit punt inmiddels een briefwisseling met genoemde Voorzitter ontstaan.

Het zij mij vergund ter bekorting te volstaan met naar de inhoud van het in copie hierbijgaand schrijven van de Voorzitter van de Raad van 11 juli 1960 No.1064/RVO/VIII en van de in antwoord hierop in mijn opdracht geschreven brief van de Gouvernementssecretaris van heden, No. 2.20.0/583/G.2. te verwijzen.

Inderdaad is in de afgelopen periode nog slechts bij uit-
zondering

[Handwritten notes and signatures in a vertical column on the left side of the page]

zondering mijnderzijds een onderwerp de Raad ter behandeling opgegeven. De omstandigheid dat de Raadsleden zelve steeds voor een volle agenda voor komende zittingen zorgdroegen is daarop niet in de laatste plaats van invloed geweest.

Inmiddels heb ik recentelijk de Raad enige vraagstukken met verzoek om advies voorgelegd. Het eerste betreft het onderwerp van het maatschappelijk dorpswerk, hetwelk op de voorlopige agenda voor de aanstaande zitting is geplaatst. Het tweede is het probleem van de pseudo-adoptie van Papoea-kinderen door Europeanen, dat aanvankelijk voor bespreking op de laatste residentenconferentie was voorgesteld.

Door de Directeur van Gezondheidszorg werd reeds eerder in een onder de leden gedistribueerd referaat de mening van de Raad over enige problemen van volksgezondheidsplanning gevraagd.

Door de Directeur van Binnenlandse Zaken is de Raad verzocht advies uit te brengen over het vraagstuk van het beleid ten opzichte van polygamie in verband met de doorwerking van de christelijke moraal. Tenslotte is door evengenoemd Diensthoofd de mening van de individuele leden gevraagd over een ontwerp-kiesregeling voor de leden van de Nieuw-Guinea Raad, zodat momenteel in dit opzicht voor de veronderstelling van gebrek aan interesse van Gouvernementszijde bepaaldelijk geen aanleiding kan bestaan.

Een derde klacht welke in het Tifa-artikel wordt geuit betreft het feit dat de Raad thans reeds gedurende meer dan een jaar niet bijeen is geweest.

Dit valt zeker te betreuren, doch is echter door verschillende omstandigheden onvermijdelijk geweest.

Toen voor november 1959 een zitting werd voorbereid bleken verschillende leden verhinderd te zijn om deze bij te wonen. De toenmalige voorzitter was van mening dat onder deze omstandigheden de zitting beter geen doorgang kon vinden zodat ze voor onbepaalde tijd werd uitgesteld.

Omdat de november-zitting een enigszins bijzonder karakter zou dragen - ze was in de eerste plaats bedoeld om de gelegenheid te scheppen nog eenmaal onder voorzitterschap van de heer Baarspul, die kort nadien naar Nederland zou afreizen, bijeen te komen - was met opzet slechts een lichte agenda opgesteld. Dit noopte de huidige voorzitter ertoe eerst schriftelijk met de leden in overleg te treden nopens de samenstelling van een agenda, welke het bijeenroepen van de Raad zou kunnen rechtvaardigen, waarmede enige tijd heenging.

De Australisch-Nederlandse samenwerkingsconferentie en de consultaties voor de voorgenomen instelling van de Nieuw-Guinea Raad, alsmede de voor deze door de heer Boendermaker geleide bijeenkomsten vereiste voorbereiding maakten het hem daarna reeds spoedig onmogelijk zich voor een zitting van de Raad voor Volksontwikkeling vrij te maken. Nadat medio van het jaar de gelegenheid daartoe zich weer voordeed, vormde een in augustus te houden algemene synodale bijeenkomst van de E.C.K. een beletsel om eerder dan medio september te vergaderen.

Tot slot moge nog worden vermeld, dat nadat contact had plaatsgevonden tussen de voorzitter en het lid de heer Bakker en

laatstgenoemde

laatstgenoemde had vernomen dat zijn tot de voorzitter gerichte brief waarin hij op bijeenroeping van de Raad had aangedrongen door onbekende oorzaak zijn bestemming niet bereikt had hij op zijn ontslagaanvraag is teruggekomen.

De Gouverneur van Nederlands-Nieuw-Guinea,

PLATTEEL.

5 september 1960. ==

2.20.0/583/G.2.

Resultaten van vorige
zittingen.
-----A a n : de Voorzitter van de Raad voor
Volksontwikkeling
te H O L L A N D I A.

In antwoord op Uw schrijven van 11 juli 1960 No. 1064/RVO/VIII waarin U de wens uitspreekt nadere mededelingen te ontvangen, ter informatie van de leden van de Raad, omtrent de invloed van de resultaten van vorige zittingen bij de bepaling van het Overheidsbeleid, heb ik de eer, ingevolge bekomen opdracht, U HoogEdelGestrenge het volgende mede te delen.

Vooropgesteld moge worden, dat aan de adviezen van de Raad waarvan U het voorzitterschap bekleedt en welke een college van deskundigen is in zaken, de belangen van de autochtone bevolking betreffende, van Overheidswege steeds hoge waarde is gehecht. Dit geldt in gelijke mate voor de adviezen inzake vraagstukken welke door de Gouverneur of door een der Diensthooften de Raad zijn voorgelegd, als voor die welke door de Raad eigener beweging aan de orde gestelde onderwerpen betreffen.

Na ontvangst van enige aanbeveling is als regel de Raad medegedeeld, welke actie van Gouvernementswege voor ogen stond, c.q. reeds was genomen.

Dat deze reacties soms een voorlopig karakter hebben dan wel in algemene termen zijn gesteld, is onvermijdelijk. Bijna altijd betreft het vraagstukken, welke ingewikkeld zijn niet alleen omdat ze vaak moeilijk geheel te doorgronden zijn en verschillende zienswijzen toelaten, doch ook wat de praktische zijde, de mogelijkheid van het concretiseren van het bereikte inzicht in maatregelen betreft. Voorts is het niet altijd mogelijk terstond beslissingen te nemen, omdat in bepaalde gevallen overleg met de Regering aangewezen is.

Zullen derhalve de adviezen van de Raad bij de oordeels- en besluitvorming zeker tot hun recht komen, - en hier moge gewezen worden op de door de Regering naar aanleiding van een in het bijzonder op het onderwijs betrekking hebbende vraag in het voorlopig verslag van de Eerste Kamer over de Nieuw-Guinea begroting voor het jaar 1959 gedane mededeling, "dat in het verleden herhaaldelijk gebruik is gemaakt van de adviezen van de Raad, o.m. met betrekking tot de leerplicht, de Lager Onderwijs- en Subsidie-ordonnantie, personele reelingen voor dorpsonderwijzers, de onderwijsplanning en de Middelbaar Onderwijs- en Subsidie-ordonnantie" - niet zelden is dit echter een proces van langere adem. Ook leidt de niet stilstaande ontwikkeling tot accentverschuivingen bij de beoordeling

van

van het vraagstuk. Om deze redenen zal het uiteindelijk vaak moeilijk zijn met nauwkeurigheid de invloed van de adviezen van de Raad op het beleid van de Overheid vast te stellen. Naar het de Gouverneur voorkomt kan het echter ook niet de bedoeling van de Raad als adviserend college zijn een dergelijke analyse te verlangen.

Volgens Uw in aanhef genoemd schrijven zou zijn geconstateerd dat er verschillende adviezen door de Raad zijn uitgebracht, zonder dat door nadere mededelingen van de Overheid is gebleken of, en zo ja in hoeverre, op deze adviezen enigerlei uitvoering of incorporatie is het overheidsbeleid is gevolgd.

Aangezien Uwerzijds niet is medegedeeld welke adviezen hier worden bedoeld is het wellicht dienstig achtereenvolgens ten aanzien van alle in de tweede zittingsperiode van de Raad uitgebrachte adviezen na te gaan en in het kort te vermelden, hoe de behandeling daarvan is geweest. Een overzicht hiervan, waarbij tevens, voorzover dit inmiddels mogelijk is geworden en geacht kan worden dat daaraan behoefte bestaat, aanvullende mededelingen worden gedaan, doch waarbij anderzijds korthedshalve naar de correspondentie wordt verwezen, moge ik hieronder doen volgen.

Problemen voortvloeiende uit arbeidsmigratie.

Aan dit onderwerp heeft de Raad van de vierde zitting af aandacht besteed.

Men overzicht van de beraadslagingen en van de aan de uitgebrachte adviezen gegeven behandeling is vervat in de brief van de Directeur van Binnenlandse Zaken van 23 augustus 1960 No. Oul/2/5811, U ter informatie van de leden in doordruk aangeboden bij dezerzijds schrijven van 2 september j.l. No. 2.20.7/537/G.2./Spoed.

Uit evengenoemde brieven moge U tevens blijken welke maatregelen naar aanleiding van de door de Raad gesteunde aanbevelingen van de "werkgroep arbeidsmigratie" zijn of worden genomen.

Medische implicaties van de werving van de binnenlandse bevolking.

Op de vijfde zitting heeft de Raad aan het facet van de medische implicaties van werving en ongecontroleerde migratie van berglandbewoners zijn bijzondere aandacht geschonken.

Naar aanleiding van de met betrekking tot dit onderwerp aangenomen resolutie werd de Raad bij schrijven van de Gouverneur van 24 september 1958 No. 11.644/58/XIII/4 mededeling gedaan van het door het Gouvernement t.a.v. de aangeroerde problemen gevoerd beleid, dat er op gericht is in de verschillende streken waar werving plaatsvindt adequaat te achten medische voorzieningen te treffen, de a-specifieke weerstand van de berglandbevolking door menuverbetering op te voeren en het tempo van de bestuurlijke openlegging in de komende jaren zo veel mogelijk te versnellen. Voorts werd medegedeeld dat de urgentie van verbetering der in Hollandia aanwezige sociale voorzieningen zou worden onderzocht, dit met het oog op de door de Raad aanbevolen regulatie van het sociaal verkeer tussen geworven arbeiders uit het Centrale Bergland en de kustbe-

volking.

volking.

Wat het laatste punt betreft kan worden medegedeeld dat de leiding van het Gouvernementsarbeiderskamp, waar momenteel o.m. groepen arbeiders uit Boven-Digoel en uit het gebied van de Wisselmeren verblijven, verschillende activiteiten organiseert (beoefening van huisvuil, visvangst met prauwen van het G.A.K., filmvertoningen etc.) welke er op gericht zijn de kampbewoners in hun vrije tijd op nuttige wijze bezigheid te geven en in het kamp hun genoegens te verschaffen.

Contacten met de kustbevolking zijn toegestaan en komen ook wel voor, doch de indruk bestaat dat deze niet zeer innig zijn.

Wat de medische controle betreft zij vermeld dat de arbeiders voor het vertrek uit hun plaats van herkomst medisch worden gekeurd en dat vrijwel direct na aankomst schermbeeldonderzoek plaatsvindt, dat tegen de tijd dat het contract expireert wordt herhaald. Verdachte gevallen keren voorlopig niet terug doch blijven voor het verrichten van lichte werkzaamheden in het G.A.K., of worden in het ziekenhuis opgenomen.

Bij terugkeer op de plaats van herkomst vindt opnieuw medische controle plaats.

Wat de in de afgelopen jaren opgedane ervaring in het Wisselmerengebied betreft kan gezegd worden dat het niet is gebleken dat de tewerkstelling van arbeiders in het kustgebied nadelige gevolgen voor de bevolking heeft gehad.

In de nabije toekomst zal een Röntgen-apparaat te Marotali worden geplaatst, waardoor verder onderzoek nog beter dan thans het geval is, zal kunnen geschieden.

Het door de toenmalige Directeur van Gezondheidszorg in de Raad uiteengezette Overheidsstandpunt ten aanzien van de werving van arbeiders uit het bergland kan nog steeds worden onderschreven.

Planning voor ontwikkeling.

Een ander onderwerp dat in zijn verschillende aspecten op meer dan één zitting door de Raad is besproken is dat van de planning voor ontwikkeling.

De ter vierde zitting aangenomen resolutie behelsde o.a. de uitspraak dat primair behoefte bestaat aan een algemeen ontwikkelingsplan voor Nederlands-Nieuw-Guinea. Op de vijfde zitting werd de behandeling voortgezet en werd aan de evengenoemde resolutie nadere uitwerking gegeven wat het economische aspect betreft. De gedachtenwisseling resulteerde in een advies, waarbij de samenstelling van een algemeen welvaartsplan werd aanbevolen, dat de synthese zal moeten vormen van de voor verscheidene streken reeds bestaande of nog te ontwerpen welvaartsplannen.

Naar aanleiding van deze aanbeveling werd eind 1958 onder de Residenten een enquête gehouden om tot een inventarisatie te komen van economische activiteiten, welke als grondslag zou kunnen dienen voor een vijfjarig welvaartsplan.

Aangezien een en ander zeer tijdrovend bleek te zijn, en inmiddels was besloten tot de opstelling van een algemeen driejarenplan voor alle Overheidsactiviteiten, moest de aanvankelijke doelstelling worden verlaten ten behoeve van de samenstelling van een driejarenplan voor de Dienst van Economische Zaken.

Omtrent

Omtrent het bovenstaande werden de Raad mededelingen gedaan bij de Gouverneursbrieven van 24 september 1958 No.11.644/58/XIII/4 en van 22 juni 1960 No.4078.

Meer in het algemeen kan worden gesteld dat de Overheid van de noodzaak van een planmatige werkwijze bij het tot ontwikkeling brengen van het land overtuigd is. Gewezen kan worden op de van Regeringszijde bij de Kamerbehandeling van de Nieuw-Guinea-begroting voor het jaar 1959 afgelegde verklaringen, welke de mededeling inhielden dat het moment gekomen wordt geacht voor de opstelling van een gecoördineerd langjarig ontwikkelings- en werkprogramma. Het eerder vermelde hier te lande opgestelde driejarenplan zal voor dit ontwikkelingsplan, dat in beginsel op een tijdvak van tien jaar is gericht, als uitgangspunt dienen.

Het plan, waaromtrent te zijner tijd door de Regering nadere mededelingen zullen worden gedaan, zal o.a. een duidelijk overzicht inhouden van de binnen de onderhavige termijn - met het aangeven van bepaalde etappen - te verwezenlijken economische doelstellingen.

Bij de gekozen werkwijze, welke met het oog op de noodzaak op korte termijn tot een voorlopig resultaat te komen geboden was, heeft het accent niet op de regionale planning gelegen. Het ligt echter in de bedoeling om bij de verdere planningswerkzaamheden (die wegens de behoefte aan voortdurende bijstelling een min of meer permanent karakter zullen dragen), van een meer regionale oriëntatie uit te gaan en zowel de samenspraak op streekniveau als de bundeling van overheidsactiviteiten welke op een bepaalde streek betrekking hebben tot een harmonisch geheel meer tot haar recht te doen komen.

Planning in de personeelssector.

Tijdens de vijfde en de zesde zitting vond de behandeling plaats van het onderwerp van de planning van inschakeling van Papoea's in het ambtelijk apparaat. De besprekingen werden afgesloten met een resolutie, waarin uitdrukking werd gegeven aan de overtuiging van de Raad dat het hier een probleem met een hoogst urgent karakter betreft. De Raad achtte het o.m. noodzakelijk "dat onverwijld wordt overgegaan tot het opstellen van een personeelsplanning op langere termijn, in eerste instantie de overheidssector en het gesubsidiëerd onderwijs betreffende ...", en gaf tevens de werkwijze aan welke naar zijn mening bij deze planning zou kunnen worden gevolgd.

Naar aanleiding van het uitgebrachte advies werd als voorlopige beantwoording bij schrijven van de Gouverneur aan de Voorzitter van de Raad van 10 juli 1959 No.8632/59/XIII/4 medegedeeld dat het onderwerp in studie was genomen en door Zijne Excellentie tot onderwerp van overleg was gemaakt met zijn ambtelijke adviseurs.

In aansluiting daarop kan het volgende worden medegedeeld.

De in onderwerpelijke aanbeveling tot uiting gebrachte gedachten omtrent de inschakeling van inheems in het Gouvernementeel bestel en de daartoe benodigde opleiding zijn van grote waarde gebleken en hebben aan Overheidszijde ruime weerklank gevonden. Zij passen geheel in de nagestreefde doelstelling om, in het kader van een versnelde ontwikkeling van de bevolking tot zelfbestuur, Papoea's op alle niveaus in de werkzaamheden te betrekken.

Nadat over de voorstellen van de Raad in de kring van de Diensthooften was beraadslaagd en deze in het bijzonder door de met

het

het personeelsbeleid en de onderwijsvoorziening belaste Directeuren in studie waren genomen werd, uitgaande van de opvatting dat de papoeanisering van het ambtelijk apparaat meer nog dan voorheen een zaak zal moeten zijn van systematische en doelbewuste aanpak, besloten de bezetting van ambtelijke betrekkingen door Papoea's tot een afzonderlijk onderwerp van langjarige planning te maken.

Voor deze planning is een tijdvak van tien jaren aangenomen en is van bepaalde globale doelstellingen uitgegaan voor de bezetting van functies in de verschillende sectoren en op alle niveaus. Aangezien zij echter verricht diende te worden als onderdeel van het op korte termijn op te stellen algemene meerjarenplan was het niet mogelijk de aanbevelingen van de Raad omtrent een commissariale werkwijze te volgen en is de uitvoering bij deze eerste opzet een zuiver ambtelijke geweest.

Aangezien de gehele meerjarenplanning in het stadium van overleg met de Regering verkeert kunnen over de resultaten op dit onderdeel momenteel nog geen mededelingen worden gedaan.

Voorlichting van de autochtone bevolking door middel van de radio.

Bovengenoemd onderwerp maakte een agendapunt uit van de zesde zitting.

In het advies van de Raad werd de wenselijkheid betoogd dat in de uitzendingen van de R.O.N.G. op korte termijn een veel grotere plaats zou worden ingeruimd voor programma's gericht op de inheemse bevolking en werd aanbevolen in elk geval over te gaan tot uitvoering van de reeds langere tijd bestaande plannen voor een uitzending van een dagelijks op Nieuw-Guinea gericht z.g. gemengd programma.

In het schrijven van de Gouverneur van 2 april 1959 No. 3745/59/XIII/4 werd naar aanleiding van bovengenoemd advies medegedeeld, dat tot de uitzending van het gemengd programma, welke inderdaad vertraging had ondervonden, inmiddels was overgegaan en dat naar verdere uitbreiding van de uitzendingen welke in het bijzonder voor de inheemse bevolking zijn bestemd, werd gestreefd.

Inmiddels is besloten om in het belang van een zo groot mogelijke spreiding van de radio-voorlichting naast de centrale zender te Biak een viertal lokale en een zestal regionale zenders in gebruik te nemen, die speciaal zijn bedoeld om tot een verbetering in de radio-ontvangst voor de inheemse luistelaars te komen, en welke aan de plaatselijke omstandigheden aangepaste programma's zullen uitzenden. Met de uitvoering van dit plan, welke zich over een aantal jaren zal uitstrekken, is reeds een eerste begin gemaakt.

Ontwikkeling en dorpseconomie.

Bovengenoemd onderwerp werd besproken op de zesde zitting, waarbij in het bijzonder aandacht werd besteed aan de zelfwerkzaamheid van de bevolking en, in verband daarmee, aan de betekenis van dorps- en streekraden voor de ontwikkeling van dorpseconomie. De

Zoals in het eerder aangehaalde Gouverneursschrijven van 10 juli 1959 de Raad werd medegedeeld is van de naar voren gebrachte algemene opvattingen met instemming kennisgenomen en hebben deze de aandacht van de betrokken gouvernementele instanties.

Voorts

Voorts werd opgemerkt, dat de vorming van streekraden nog in een beginstadium verkeert en dat nog niet vaststaat hoe deze raden zich zullen ontwikkelen en met name in hoeverre zij zich op economisch terrein zullen begeven.

Inmiddels kan worden vermeld, dat de Streekraad Biak-Noemfoor een verordening in het leven heeft geroepen, waarbij voorschriften worden gegeven voor de aanplant en het onderhoud van klapperbomen.

Maatschappelijk werk in de stedelijke centra door autochtonen.

Het advies van de Raad nopens dit onderwerp hield de aanbeveling in een opleiding in het leven te roepen welke erop gericht is autochtonen in staat te stellen een taak te vervullen op het terrein van het vormings- en groepswork in de steden.

Aan de Raad werd naar aanleiding van deze aanbeveling medegedeeld, dat de wenselijkheid om bij het maatschappelijk werk in de steden inheemse krachten in te schakelen ook door de Overheid werd onderkend en dat subsidiëring van de opleiding van een aantal van deze krachten werd overwogen.

Inmiddels werd op de begroting 1960 een verhoogde subsidiepost opgenomen voor uitbreiding van het maatschappelijk werk onder stadspapea's, welke subsidie onder meer ten doel heeft de opleiding van een aantal autochtone meisjes in de praktijk voor dit werk mogelijk te maken.

Daarnaast vindt subsidiëring plaats van een kadercursus voor autochtone leidsters van vrouwenclubs en van de opleiding van een inheemse kracht voor het jeugdwerk.

Bovenvermelde activiteiten, waarbij als moeilijkheid een tekort aan inheemse krachten met de juiste aanleg wordt ondervonden, betreft het groeps- en vormingswork in de steden.

Overwogen is om reeds thans een cursus te openen voor de opleiding van autochtonen tot maatschappelijk werkers, welke ook het individuele werk, waaraan eveneens behoefte bestaat, zouden kunnen verrichten.

Gezien het niveau van een dergelijke cursus is wat de vereiste vooropleiding betreft gedacht aan P.M.S.-ers of op aanleg en belangstelling geselecteerd O.D.O.-abituriënten. In verband met het bestaande tekort aan beide categorieën werd echter niet verwacht dat voldoende kandidaten beschikbaar zouden zijn, om welke reden deze plannen voorshands zijn opgechoort.

Werving van inheemsen uit de kuststreken voor arbeid in onbestuurd gebied.

Bij het eerder genoemd schrijven van de Gouverneur van 10 juli 1959 werd de Raad medegedeeld, dat het Overheidsbeleid ten aanzien van de bedoelde gevallen van werving van arbeidskrachten is bepaald overeenkomstig het door de Raad uitgebrachte advies.

Middelbaar onderwijs voor autochtonen.

Hoewel de Middelbaar Onderwijs- en Subsidie-ordonnantie en het Reglement ter uitvoering daarvan nog in bewerking zijn en hierover dus nog slechts voorlopige mededelingen kunnen worden gedaan, kan

reeds

hij

reeds nu gezegd worden, dat bij de opstelling daarvan in belangrijke mate rekening is gehouden met de door de Raad uitgebrachte adviezen.

Dezelfde beginselen voor het ontwerpen van een opzet van het middelbaar onderwijs als door U genoemd staan ook de Overheid voor ogen.

Aan de bovenbouw van de bestaande middelbare school zal volgens de plannen een afdeling verbonden worden speciaal gericht op de behoeften van het land. Met name voor deze afdeling zal de primaire middelbare school een functie kunnen vervullen als voedingsschool. Hiermede zal in belangrijke mate tegemoet gekomen kunnen worden aan de wensen, die hieromtrent bij de meerderheid van de Raad leven.

De opheffing van de ongelijkheid van het onderwijsniveau bij de verschillende voedingsscholen voor het middelbaar onderwijs vormt nog een onderwerp van studie, dat op de nog dit jaar te houden conferentie met de Onderwijscorporaties onderwerp van bespreking zal uitmaken.

De Gouvernementssecretaris,

Mr. A. LOOSJES.

cc.: Alle Diensthooften.